

SİRKÜLER 2020/21: 7226 Sayılı Torba Kanun İle Yapılan Bazı Düzenlemeler

26.03.2020 tarih ve 31080 sayılı (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7226 sayılı “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” başlıklı torba Kanun ile mevzuatta yapılan düzenlemelerden bazılarını aşağıda yer verilmiştir.

1- 2016, 2017, 2018 Ve 2019 Yıllarında Uygulanmış Olan Asgari Ücret Desteğine 2020 Yılında Da Devam Edilecektir

7226 sayılı Kanunun 29. Maddesi ile 5510 sayılı Kanuna eklenen Geçici 80. madde ile 2020 yılında uygulanacak asgari ücret desteğine dair düzenlemeler yapılmıştır.

2020 yılı öncesi tescil edilen işyerleri için 2019 yılında bildirilen prime esas günlük kazancı 128 TL (toplu iş sözleşmesi uygulanan özel sektör işverenlerine ait işyerleri için 256 TL ve Linyit ve Taşkömürü çıkarılan işyerleri için 341 TL), ve altında olan sigortalıların, 2020 yılında tescil edilen işyerleri için ise uzun vadeli sigorta kollarına tabi tüm sigortalıların çalışma gün sayısının, günlük 2,50 TL ile çarpılması sonucu bulunacak tutar kadar asgari ücret desteği sağlanacaktır.

Destekten yararlanılacak ayda/dönemde, 2019 yılı Ocak ila Kasım ayları/döneminde aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile 4/a kapsamında uzun vadeli sigorta kollarından en az sigortalı bildirim yapılan aydaki/dönemdeki sigortalı sayısının altında bildirimde bulunulması halinde bu destek uygulanmayacaktır.

2020 yılında asgari ücret desteği yılın tamamında uygulanacaktır.

Uygulanan usul ve esasları Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Türkiye İş Kurumunun görüşleri alınmak suretiyle Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından belirlenecektir.

Düzenleme, **01.01.2020 tarihinden itibaren uygulanmak üzere 26.03.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.**

2- Koronavirüs (Covid-19) Kaynaklı Zorlayıcı Sebep Gerekçesiyle Yapılan Kısa Çalışma Başvuruları

Bilindiği üzere işçinin kısa çalışma ödeneğinden yararlanabilmesi için;

- İşverenin kısa çalışma talebinin iş müfettişlerince yapılacak inceleme sonucu uygun bulunması,
- İşçinin kısa çalışmanın başladığı tarihten önceki son 120 gün hizmet akdine tabi olması ve son üç yıl içinde en az 600 gün süreyle adına işsizlik sigortası primi ödenmiş olması,
- İş müfettişlerince yapılacak inceleme sonucu kısa çalışmaya katılacaklar listesinde işçinin bilgilerinin bulunması,

Gerekmektedir (Koronavirüs nedeniyle yapılacak kısa çalışma ödeneği başvurularına dair İŞKUR tarafından yayınlanan duyurular daha önce paylaşılmıştı.)

7226 sayılı Kanunun 41. Maddesi ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na eklenen geçici 23. Maddeye göre, 30.06.2020 tarihine kadar geçerli olmak üzere, koronavirüs (Covid-19) kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle yapılan kısa çalışma başvurularında yukarıda yer verilen **120 gün süresi 60 gün, 600 gün süresi ise 450 gün olarak uygulanacaktır.**

Bu koşulu taşımayanlar, kısa çalışma süresini geçmemek üzere **son işsizlik ödeneği** hak sahipliğinden kalan süre kadar kısa çalışma ödeneğinden yararlanmaya devam edecektir.

Bu madde kapsamında kısa çalışma uygulamasından yararlanabilmek için, iş yerinde kısa çalışma uygulanan dönemde işveren tarafından işçi çıkarılmaması şarttır. 4857 sayılı Kanunda, işverenin iş akdini haklı nedenle derhal fesih hakkını düzenleyen 25. maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde yer alan sebeplerle (ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri) işten çıkarma şartın ihlali sayılmamıştır.

Bu madde kapsamında yapılacak başvurular, başvuru tarihinden itibaren 60 gün içinde sonuçlandırılacaktır.

Bu madde kapsamında yapılan başvuru tarihini 31.12.2020 tarihine kadar uzatmaya ve yukarıda yer verilen günleri (60 gün- 450 gün) farklılaştırmaya Cumhurbaşkanı yetkili kılınmıştır.

Bu düzenleme, **29.02.2020 tarihinden itibaren uygulanmak üzere 26.03.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.**

3- Telif Çalışması Yaptırılabilir Süre Dört Aya Çıkarılmıştır

4857 sayılı İş Kanunu'nun "Telif çalışması" başlıklı 64. maddesine göre zorunlu nedenlerle işin durması, ulusal bayram ve genel tatillerden önce veya sonra işyerinin tatil edilmesi veya benzer nedenlerle işyerinde normal çalışma sürelerinin önemli ölçüde altında çalışılması veya tamamen tatil edilmesi ya da işçinin talebi ile kendisine izin verilmesi hallerinde, işyerinde çalışılmayan süreler için iki ay içinde işverenin işçiye telif çalışması yaptırabilmesi mümkündür.

7226 sayılı Kanunun 43. Maddesinde yer alan düzenleme ile telif çalışması yaptırılmasına dair maddede yer alan süre 2 aydan 4 aya çıkarılmıştır.

Bu düzenleme **26.03.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.**

4- Konaklama Vergisinin Yürürlük Tarihi Ertelenmiştir

7194 sayılı Kanun ile 6802 sayılı Kanunda düzenlenen "Konaklama Vergisi"nin yürürlük tarihi 01.04.2020 olarak ve 31.12.2020 tarihine kadar vergi oranı %1 olarak belirlenmişti.

7226 sayılı Kanunun 51. Maddesinde yer alan düzenleme ile Konaklama Vergisinin yürürlük tarihi 01.01.2021'e ertelenmiştir.

Bu düzenleme **26.03.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.**

5- Koronavirüs Salgınının Turizm Sektörüne Olumsuz Etkilerinin Azaltılmasına Yönelik Alınacak Tedbirler Çerçevesinde Ertelenen Ödemeler

7226 sayılı Kanunun 42. Maddesi ile 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna eklenen Geçici 25. Maddeye göre,

- Kanunları uyarınca ilgili bakanlıklar tarafından üzerinde turizm tesisleri yapılmak üzere adlarına kamu arazisi tahsis edilen, Kültür ve Turizm Bakanlığından belgeli yatırımcılar ve işletmecilerden, irtifak hakkı tesis edilip edilmediğine veya kullanma izni verilip verilmediğine bakılmaksızın 01.04.2020-30.06.2020 tarihi arasındaki dönemde tahsil edilmesi gereken kira, kesin izin, kesin tahsis, irtifak hakkı, kullanma izni, yararlanma, ilave yararlanma bedelleri ve hasılat payları ile,
- Kültür ve Turizm Bakanlığından belgeli turizm tesislerinin yatırımcıları ve işletmecilerinden bu faaliyetleri dolayısıyla Hazine taşınmazlarını izinsiz kullanımlarından dolayı aynı dönemde tahsil edilmesi gereken ecrimisillerin,

Ödeme süreleri, başvuru şartı aranmaksızın **altı ay ertelenmiştir**. Bu alacaklar **ertelenen süre sonuna kadar herhangi bir zam veya faiz uygulanmadan tahsil edilecektir**.

Bu düzenleme **26.03.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir**.

6- 1 Mart- 30 Haziran Arasında İşyeri Kira Ödemelerine Dair Düzenleme

7226 sayılı Kanunun Geçici 2. Maddesinde yer alan düzenlemeye göre, 01.03.2020 tarihinden 30.06.2020 tarihine kadar işleyecek işyeri kira bedelinin ödenememesi, kira sözleşmesinin feshi ve tahliye sebebi oluşturmamaktadır.

Türk Borçlar Kanunu uyarınca kira bedeli ödeme yükümlülüğü, kiracının asli yükümlülüğü olup, kiracı kira bedelini tam ve gereği gibi ödemediğinde kiraya verene tahliye hakkı tanımaktadır. Geçici 2. Maddenin getirdiği düzenleme uyarınca, kiracının Mart, Nisan, Mayıs ve Haziran 2020 kira bedellerini ödememesi nedeniyle kiraya veren kiracıya karşı bu yolları işletemeyecektir. Ancak kanaatimizce bu düzenlemenin amacı kiracının Mart, Nisan, Mayıs ve Haziran 2020 aylarına ilişkin ödeme yükümlülüğünü ortadan kaldırmak değildir, düzenlemenin amacı yalnızca kiracının temerrüdünün geçici bir süre için tahliye sebebi olmaktan çıkartılmasıdır. Bu minvalde, kanaatimizce kiracı bu süre içerisinde kira bedeli ödemediği takdirde, kiraya veren tarafından tahliyeyle ilişkin prosedürler işletilemeyecek olsa da, sözleşmede yer alan temerrüde bağlı cezai şart ve faizler talep edilebilecektir.

Diğer yandan, Geçici Madde 2 giderlere ilişkin düzenleme getirmemektedir. Kiraya verenin kiracıdan azalan ortak alan giderleri nispetinde indirim yapılmak suretiyle ortak gider talep edebilecektir.

Bu düzenleme **26.03.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir**.

7- Yabancı Para Cinsinden Kurulan Emeklilik Yatırım Fonlarına Katkı Payı Ödeyebilecek Olanlar ile Bu Fonlardan Elde Edilen İrat Tutarının Tespitinde Kur Farkının Vergilendirmede İrat Sayılmaması

7226 sayılı Kanunun 18. Maddesi ile 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'nun 5. Maddesinde yapılan düzenleme ile Türkiye'de kanuni yerleşim yeri bulunmayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 28. maddesi kapsamındaki (Çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden kişilere tanınan haklardan yararlanan) kişiler tarafından yabancı para cinsinden katkı payı ödenebileceğine dair düzenleme yapılmıştır.

Kanunun 4. Maddesi ile Gelir Vergisi Kanunu'nda menkul sermaye iradının tarif edildiği 75. Maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yabancı para cinsinden yapılan katkı payı ödemelerinin yatırıldığı yabancı para cinsinden kurulan emeklilik yatırım fonlarından elde edilen irat tutarının tespitinde kur farkı dikkate alınmaz.”

GVK’nın 75. Maddesinin ikinci fıkrasını 16 numaralı bendinde sayılan Bireysel Emeklilik Sisteminden ayrılma karşılığı elde edilen ödemelerin içerdiği irat tutarları menkul sermaye iradı olarak kabul edilmektedir. Yukarıda yer verilen düzenlemelere göre, yabancı para cinsinden kurulan emeklilik yatırım fonlarına yabancı para cinsinden katkı payı ödeyen kişilerin, GVK’nın 75/16 kapsamında menkul sermaye iradı elde etmeleri halinde, elde edilen irat tutarının tespitinde kur farkı dikkate alınmayacaktır.

Yukarıdaki düzenlemeler **26.03.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.**

8- Bireysel Emeklilik Sisteminde Yabancı Para Cinsinden Katkı Payı Ödemelerinde Devlet Katkısı

7226 sayılı Kanunun 19. Maddesi ile 4632 sayılı Kanunun “Devlet katkısı” başlıklı Ek-1. Maddesinde yapılan düzenlemeye göre, hali hazırda %25 olarak uygulanan Devlet katkısı oranını, yabancı para cinsinden yapılan katkı payı ödemeleri için %10’a kadar indirme hususunda Cumhurbaşkanına yetki verilmiştir.

Düzenleme 26.03.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

9- Esnaf Ahilik Sandığı Düzenlemesi Ertelenmiştir

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu’nun “Esnaf Ahilik Sandığı” başlıklı Ek-6. Maddesinde düzenlenen ve yürürlüğe girişi daha önce iki defa ertelenen “Esnaf Ahilik Sandığı” düzenlemesinin yürürlüğü bir kez daha ertelenmiştir.

7226 sayılı Kanunun 17. Maddesinde yer alan düzenleme ile Esnaf Ahilik Sandığına dair 4447 sayılı Kanunun Ek-6. Maddesi ile 5510 sayılı Kanunda yer alan hükümler 01.01.2021 tarihine kadar uygulanmayacaktır.

Düzenleme, **31.12.2019 tarihinden itibaren uygulanmak üzere 26.03.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.**

10- Yargı Alanındaki Hak Kayıplarının Önlenmesi Amacıyla İşlemesi Durdurulan Süreler

7226 sayılı Kanunun Geçici 1. Maddesinde yapılan düzenleme ile koronavirüsün Türkiye’de görülmesi sebebiyle yargı alanındaki hak kayıplarının önlenmesi amacıyla düzenlemeler yapılmıştır.

Buna göre, dava açma, icra takibi başlatma, başvuru, şikayet, itiraz, ihtar, bildirim, ibraz ve zamanaşımı süreleri, hak düşürücü süreler ve zorunlu idari başvuru süreleri de dahil olmak üzere bir hakkın doğumu, kullanımı veya sona ermesine ilişkin tüm süreler, İdari Yargılama Usulü Kanunu, Ceza Muhakemesi Kanunu ve Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile usul hükmü içeren diğer kanunlarda taraflar bakımından belirlenen süreler ve bu kapsamda hakim tarafından tayin edilen süreler ile arabuluculuk ve uzlaştırma kurumlarındaki süreler 13.03.2020 tarihinden 30.04.2020 tarihine kadar durdurulmuştur.

İcra ve İflas Kanunu ile takip hukukuna ilişkin diğer kanunlarda belirlenen süreler ve bu kapsamda hakim veya icra ve iflas daireleri tarafından tayin edilen süreler, nafaka alacaklarına ilişkin icra takipleri hariç olmak üzere tüm icra ve iflas takipleri, taraf ve takip işlemleri, yeni icra ve iflas takip taleplerinin alınması, ihtiyati haciz kararlarının icra ve infazına ilişkin işlemler 22.03.2020 tarihinden itibaren 30.04.2020 tarihine kadar durdurulmuştur.

Bu süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden itibaren işlemeye başlayacaktır. Durma süresinin başladığı tarih itibarıyla, bitimine 15 gün ve daha az kalmış olan süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden başlamak üzere 15 gün uzamış sayılacaktır. Salgının devam etmesi halinde Cumhurbaşkanı durma süresini altı ayı geçmemek üzere bir kez uzatabilecek ve bu döneme ilişkin kapsamı daraltabilecektir.

Maddede tadadi olarak sayılan bazı süreler kapsam dışında tutulmuştur.

Bu düzenleme **26.03.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.**

11- Kredi Ödemesini Aksatan Kişilerin TBB Risk Merkezi Kayıtlarının Finansal Kuruluşlarca Dikkate Alınmaması

7226 sayılı Kanunun 48. Maddesi ile 5834 sayılı Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanuna eklenen Geçici 2. Maddeye göre;

Anapara ve/veya taksit ödeme tarihi 24.03.2020'den önce olup da kullandığı nakdi ve gayrinakdi kredilerinin anapara, faiz ve/veya ferilerine ilişkin ödemelerini aksatan gerçek ve tüzel kişilerin, söz konusu borçlarının ödenmesi geciken kısmının 31.12.2020'ye kadar tamamının ödenmesi veya yeniden yapılandırılması halinde, bu kişilerin 5411 sayılı Kanunun "Risk Merkezi" başlıklı Ek-1.

Maddesine göre Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdinde tutulan kayıtları, bu kişilerle yapılan finansal işlemlerde, kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlar tarafından dikkate alınmayacaktır.

Kredi kuruluşları ve finansal kuruluşların yukarıdaki düzenleme uyarınca mevcut kredileri yeniden yapılandırması veya yeni kredi kullandırması, bu kuruluşlara hukuki ve cezai sorumluluk doğurmaz.

Bu düzenleme **26.03.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.**

12- Çek Kanunu'na Muhalefetten Alınan Cezaların İnfazında Erteleme

7226 sayılı Kanunun 49. Maddesiyle 5941 sayılı Çek Kanununa eklenen Geçici 5. Madde ile Çek Kanunu'nun 5 inci maddede tanımlanan ve 24/3/2020 tarihine kadar işlenen suçtan dolayı mahkûm olanların cezalarının infazı, bu maddenin yürürlüğe girdiği 26.03.2020 tarihi itibarıyla durdurulacaktır.

Hükümlü tahliye tarihinden itibaren en geç üç ay içinde çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birini alacaklıya ödemek zorundadır. Kalan kısmını üç aylık sürenin bitiminden itibaren ikişer ay arayla on beş eşit taksitle ödemesi durumunda mahkemece, ceza mahkumiyetinin bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılmasına karar verilecektir. İnfazın durdurulduğu tarihten itibaren en geç üç ay içinde çek bedelinin ödenmeyen kısmının onda birinin ödenmediği takdirde alacaklının şikayeti üzerine mahkemece hükmün infazının devamına karar verilecektir. Hükümlü taksitlerden birini süresi içinde ilk defa ödemediği takdirde ödemediği bu taksit, sürenin sonuna bir taksit olarak eklenecektir. Kalan

taksitlerden birini daha ödemediği takdirde alacaklının şikayeti üzerine mahkemece hükmün infazının devamına karar verilecektir.

Hükmün infazının durdurulması hâlinde ceza zamanaşımı işlemeyecektir.

Bu madde hükümleri her bir suç için ancak bir kez uygulanabilecektir.

Bu düzenleme **26.03.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.**

13- Ay İçinde 30 Günden Az Çalışanlarda Genel Sağlık Sigortası Primlerini 30 Güne Tamamlama Zorunluluğuna Dair Yapılan Değişiklikler

- 5510 sayılı Kanuna göre, ev hizmetlerinde çalışanların eksik günlerine ait genel sağlık sigortası primlerini tamamlama zorunluluğu kaldırılmıştır.
- Eksik günlerine ait genel sağlık sigortası (GSS) primleri kendilerince ödenen kısmi süreli çalışan sayısını azaltmak ve kısmi süreli çalışmayı teşvik ederek bu kapsamda istihdam edilen kişi sayısının artırılması amacıyla, genel sağlık sigortasından yararlanabilmek adına eksik sürelerini 30 güne tamamlamak zorunluluğunda ay içerisinde 20 gün ve daha az çalışma kuralı 8 gün ve daha az çalışmak olarak değiştirilmiştir. Örneğin, değişiklik öncesinde kısmi istihdam sözleşmesi ile veya çağrı üzerine çalışan kişiler ay içinde 20 gün ve daha az çalışıyorlarsa GSS primlerini 30 güne tamamlamak zorundaydılar. Yeni düzenlemeye göre bu kişilerin çalıştıkları zamanların toplamı 9 gün ve daha fazla olursa bu kişiler GSS primlerini 30 güne tamamlamak zorunda kalmayacaktır.

Bu düzenleme **01.04.2020 tarihinde yürürlüğe girecektir.**